

motivaction
insights and strategy

Stichting Open

Onderzoeksrapportage hergebruik

stichting OPEN

M260628

24-9-2026

Daniëlle van Velzen
d.vanvelzen@motivaction.nl
Lieke Bos
l.bos@motivaction.nl

Achtergrond

Stichting OPEN wil weten wanneer Nederlanders apparaten vervangen, wat zij met oude apparaten doen en hoe zij tegenover hergebruik staan. Om dit in kaart te brengen, heeft Motivaction in opdracht van Stichting OPEN een consumentenonderzoek uitgevoerd.

Doelstelling

Inzicht bieden in het huidige hergebruik- en vervangingsgedrag en de intentie hiertoe en het bewustzijn van hergebruik en waardebehoud van apparaten. De resultaten van het onderzoek bieden inzicht in:

- Gedrag: Wat is het gedrag van consumenten met betrekking tot inleveren, hergebruik en vervanging van oude apparaten?
- Intentie: In hoeverre staan consumenten open voor hergebruik en refurbished?
- Houding: Hoe kijken consumenten naar recyclen?
- Bewustzijn: In hoeverre zijn consumenten zich bewust van de opties tot hergebruik en het belang hiervan?

Doelgroep
Voor het onderzoek is een representatieve steekproef getrokken van Nederlanders van 18 t/m 85 jaar. 1.026 respondenten hebben de vragenlijst volledig ingevuld.

Veldwerkperiode
Het veldwerk is uitgevoerd tussen 1 en 7 september 2026.

Veldwerkmethode
Online vragenlijst, in het Nederlands. De vragenlijst is opgesteld in samenwerking met Stichting OPEN.

Lengte vragenlijst
Het onderzoek is uitgevoerd door middel van een online vragenlijst van 24 vragen. Deze vragenlijst ging over verschillende onderwerpen. In dit rapport zijn alleen de vragen over hergebruik- en vervangingsgedrag gerapporteerd.

Weging
De steekproef is representatief voor opleiding, leeftijd, geslacht, regio (Nielsen), Mentality en alle interacties hiertussen.

Samenvatting (1/2)

Kloof tussen circulaire intenties en feitelijk gedrag.

Nederlanders vinden hergebruik en recycling belangrijk, maar dat vertaalt zich lang niet altijd naar gedrag. Mensen bewaren ongebruikte apparaten geregeld thuis, vervangen apparaten voordat deze kapot zijn en kiezen bij aankoop meestal nog voor nieuw. Dit wordt veroorzaakt door een combinatie van factoren op het gebied van handelingsperspectief, (on-)zekerheid over kwaliteit, garantie en prijs.

Bekendheid met hergebruik na inlevering

Consumenten hebben redelijk veel vertrouwen in het hergebruikspotentieel van ingeleverde apparaten. Het besef dat ingeleverde apparaten of onderdelen nog waarde hebben, is dus breed aanwezig. Minder duidelijk is hoe dit proces in de praktijk verloopt en welke rol inleverpunten daarin spelen.

Apparaten worden vaak vóór het defect vervangen

Een meerderheid van de respondenten heeft weleens een elektrisch apparaat vervangen terwijl het oude nog werkte. De belangrijkste redenen zijn dat het apparaat niet meer aan de wensen voldeed of dat men liever een nieuwer model wilde. Dit houdt dus in dat vroegtijdige vervanging vooral gestuwd wordt door veranderende behoeften en wensen.

Refurbished: geaccepteerd, maar nog niet de voorkeursoptie

Ruimschoots een meerderheid van de respondenten prefereert een nieuw boven een refurbished product. Dat geldt voor een breed scala aan product categorieën. Deze voorkeur heeft te maken met kwaliteit(-sperceptie), garantie en relatief kleine prijsverschillen.

Samenvatting (2/2)

Stichting OPEN kan de grootste winst behalen door gewenst gedrag concreet en betrouwbaar te maken

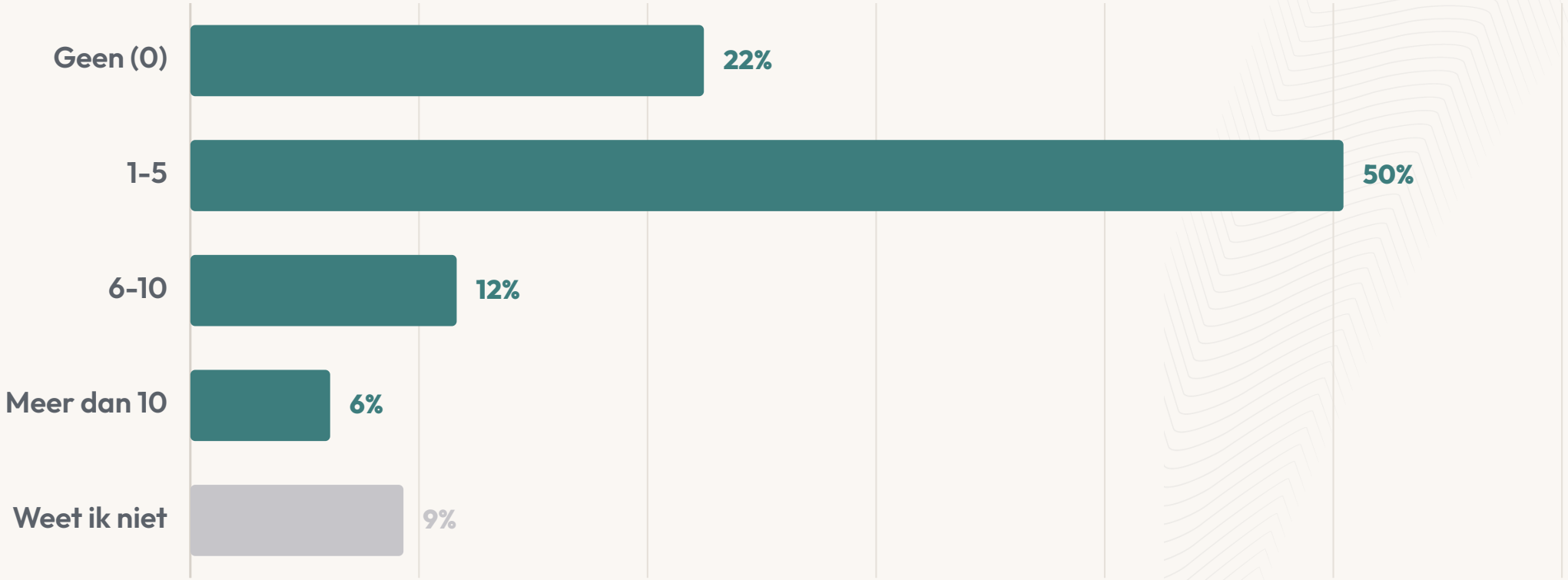
De resultaten vragen minder om algemene bewustwording over circulariteit en meer om duidelijk handelingsperspectief. Communicatie moet concreet maken wat consumenten met een werkend maar ongebruikt apparaat kunnen doen: doorgeven, verkopen, repareren, naar de kringloop brengen of correct inleveren. Daarbij helpt het om inleverpunten niet alleen met recycling te verbinden, maar zichtbaar te maken dat apparaten en onderdelen waar mogelijk eerst een tweede leven krijgen.

De grootste gedragswinst ligt bij oude apparaten en lampen, omdat de inleverroutine daar minder sterk is dan bij batterijen. Voor refurbished zijn milieuargumenten alleen niet voldoende: aantoonbare kwaliteit, deskundige controle, garantie, levensduur en prijsvoordeel moeten centraal staan.

Resultaten

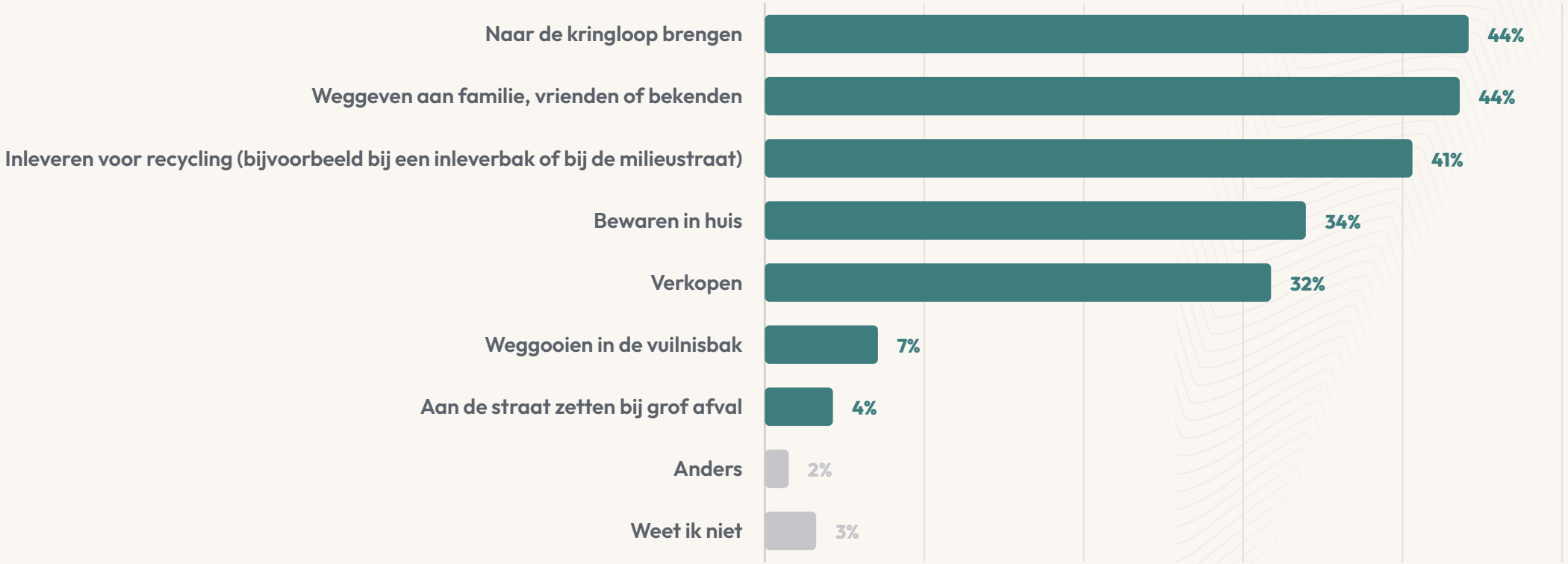
motivaction
insights and strategy

De meeste huishoudens hebben ongebruikte elektrische apparaten in huis liggen

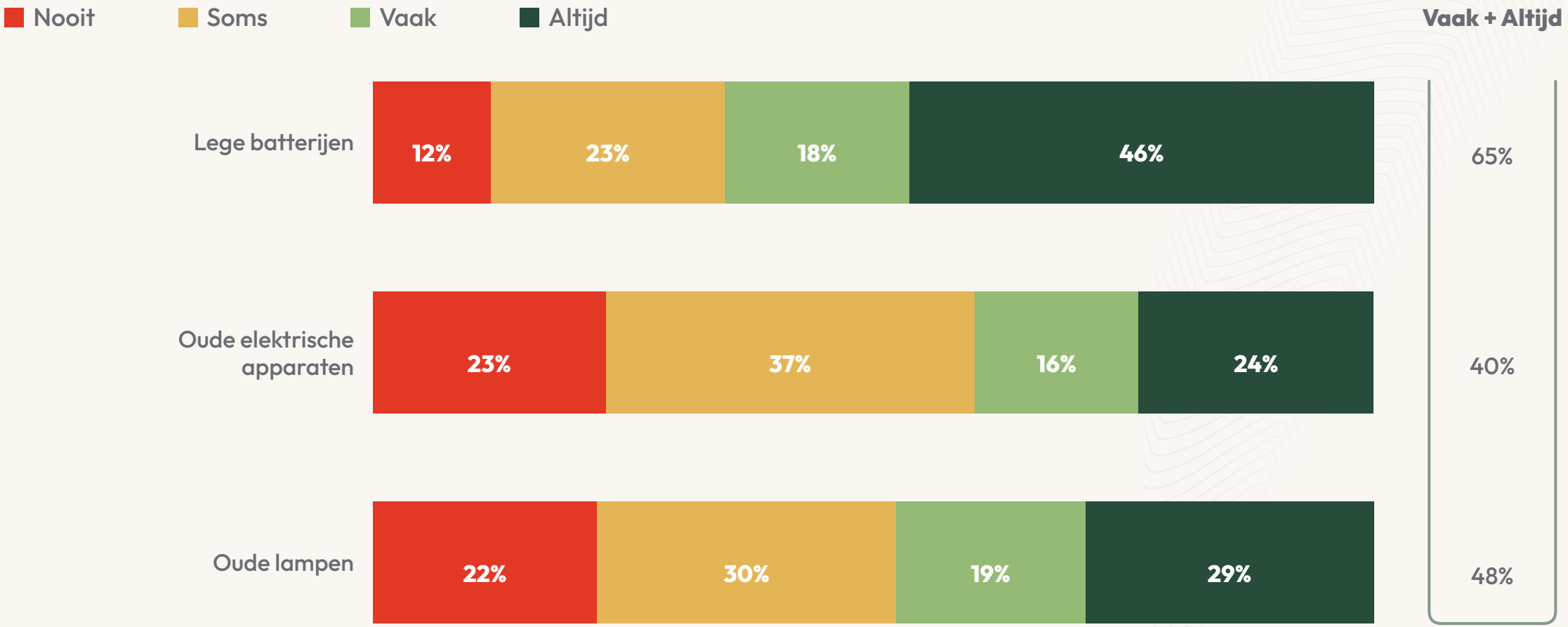
Hoeveel elektrische apparaten heb je in huis die je niet meer gebruikt? Basis – allen, n = 1.026

Hergebruik ligt voor de hand, maar een derde bewaart apparaten thuis

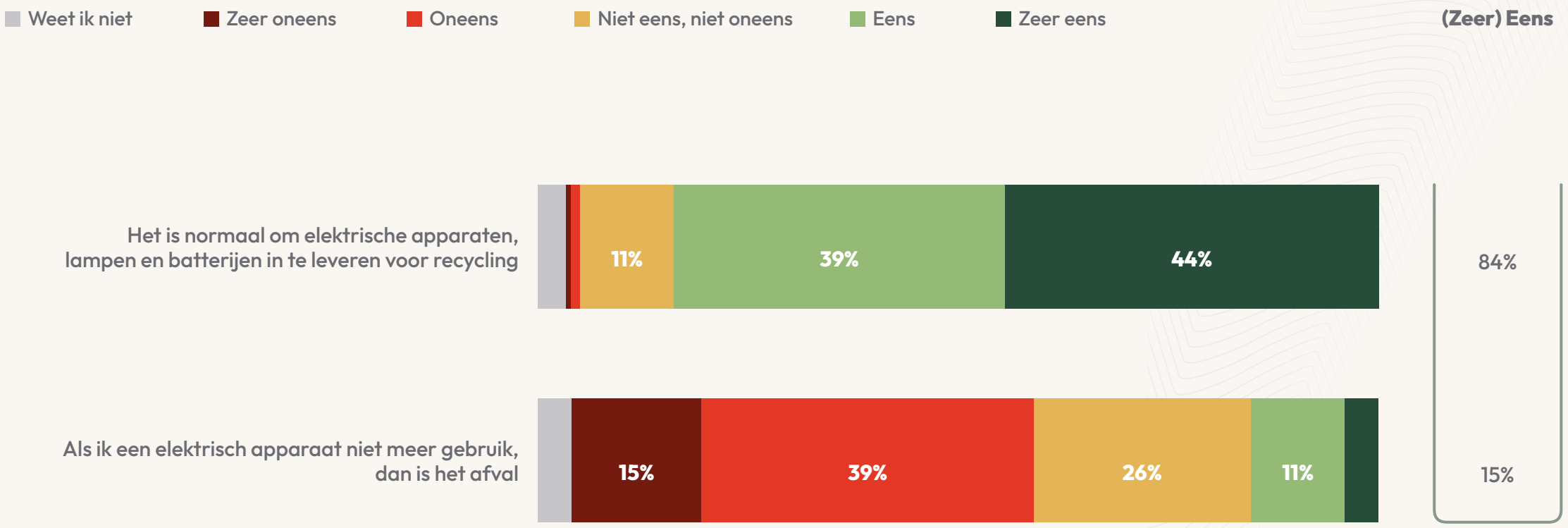
Stel, je hebt een elektrisch apparaat in huis dat nog wel werkt, maar dat je niet meer gebruikt. Wat doe je dan met dat apparaat? Basis – allen, n = 1.026

Batterijen worden consequenter ingeleverd dan oude apparaten en lampen

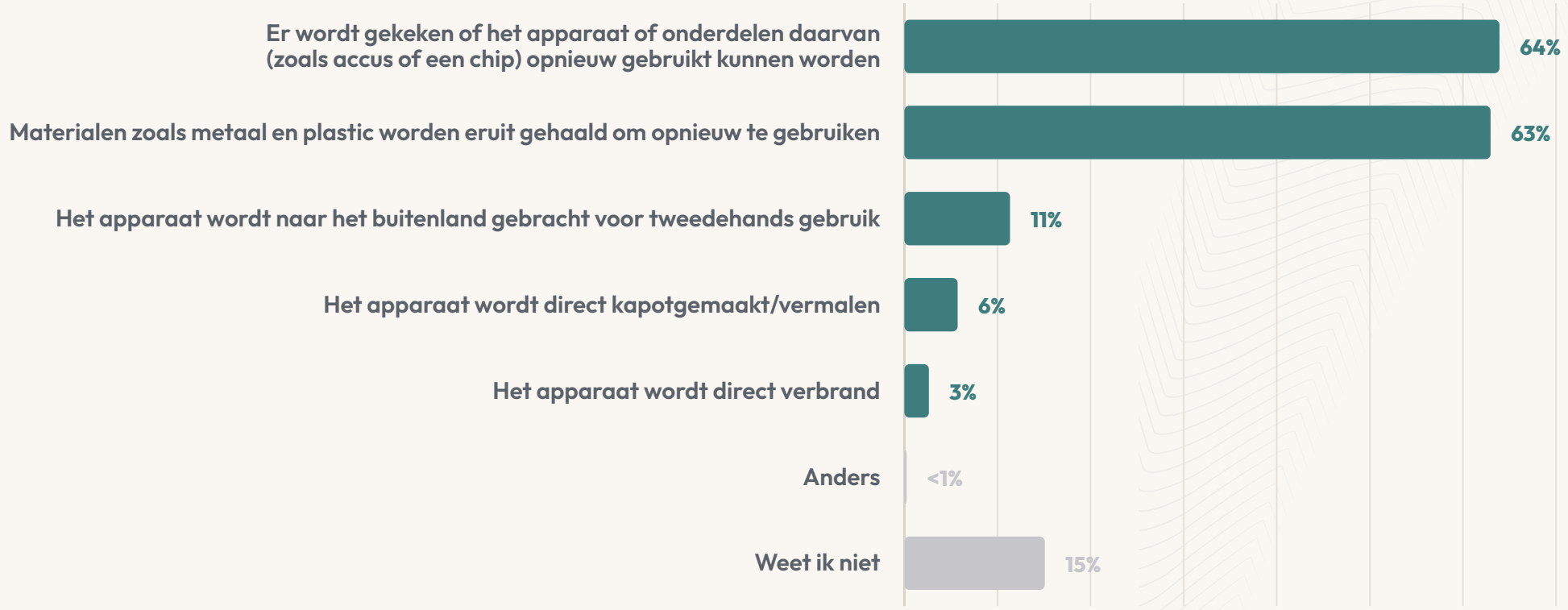
Hoe vaak lever jij klein elektronisch afval in bij zo'n inleverbak of bij de milieustraat, als je dit af wilt danken? Basis – allen, n = 1.026

Recycling is de norm; ongebruikte apparaten gelden meestal niet als afval

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen? Basis – allen, n = 1.026

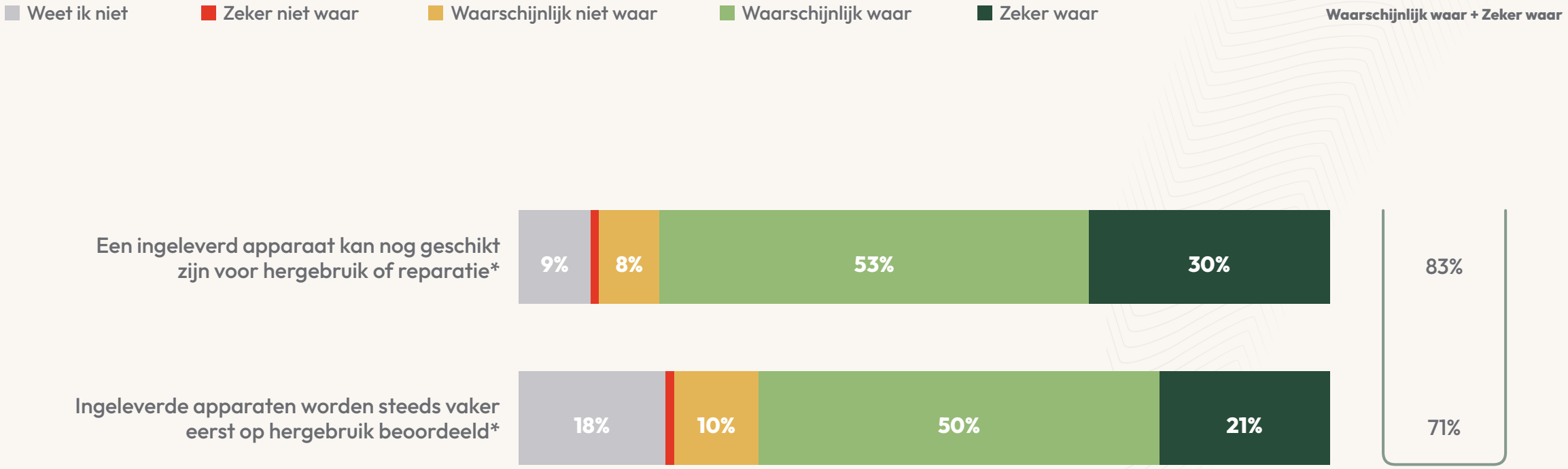
Men verwacht vooral hergebruik van onderdelen én terugwinning van materialen

Wat denk jij dat er gebeurt met een elektrisch apparaat nadat het is ingeleverd voor recycling? Basis – allen, n = 1.026

Hergebruikspotentieel is breed bekend, maar de praktijk erachter minder zeker

*OORSPRONKELIJK: BIJ DE AANKOOP VAN EEN APPARAAT ZOU IEDEREEN EERST MOETEN KIJKEN OF ER EEN GOED TWEEDEHANDS OF REFURBISHED APPARAAT BESCHIKBAAR IS.
*OORSPRONKELIJK: ER WORDT STEEDS VAKER GEKEKEN OF INGELEVERDE ELEKTRISCHE APPARATEN OPNIEUW GEBRUIKT KUNNEN WORDEN VOORDAT DE MATERIALEN GERECYCLED WORDEN.

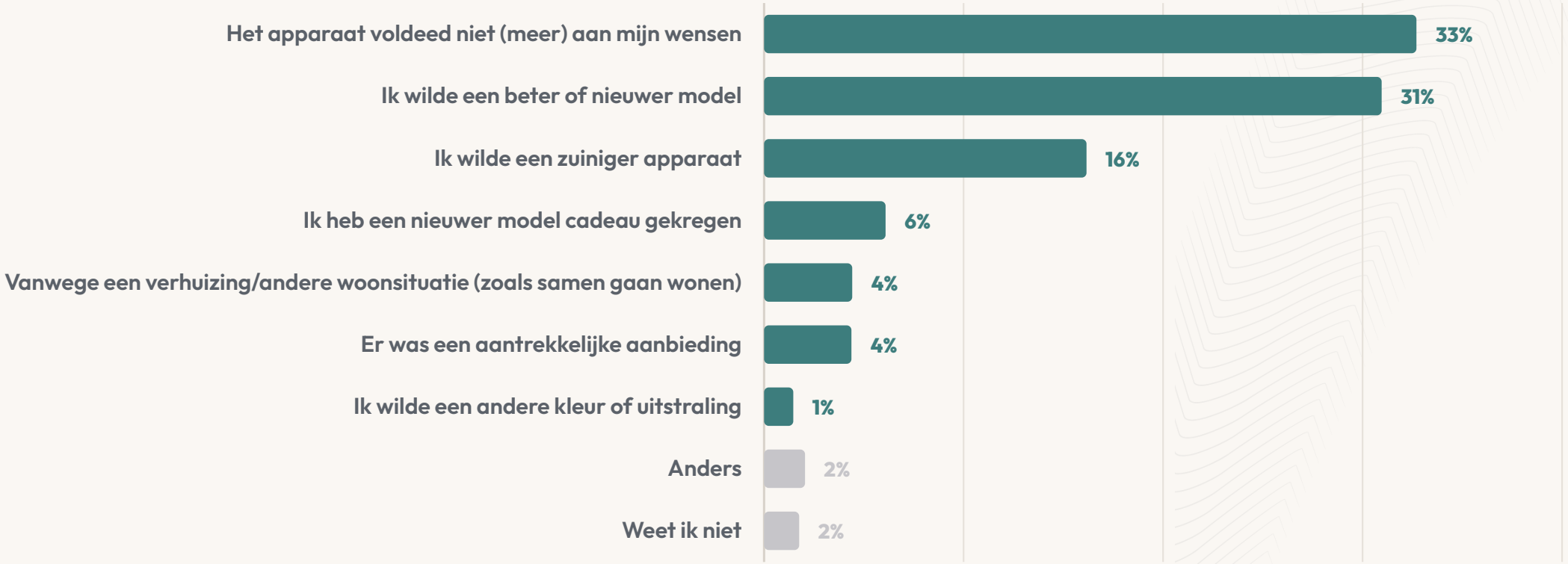
In hoeverre denk je dat de volgende stellingen waar of niet waar zijn? Basis – allen, n = 1.026

Velen vervangen een elektrisch apparaat voordat het defect is

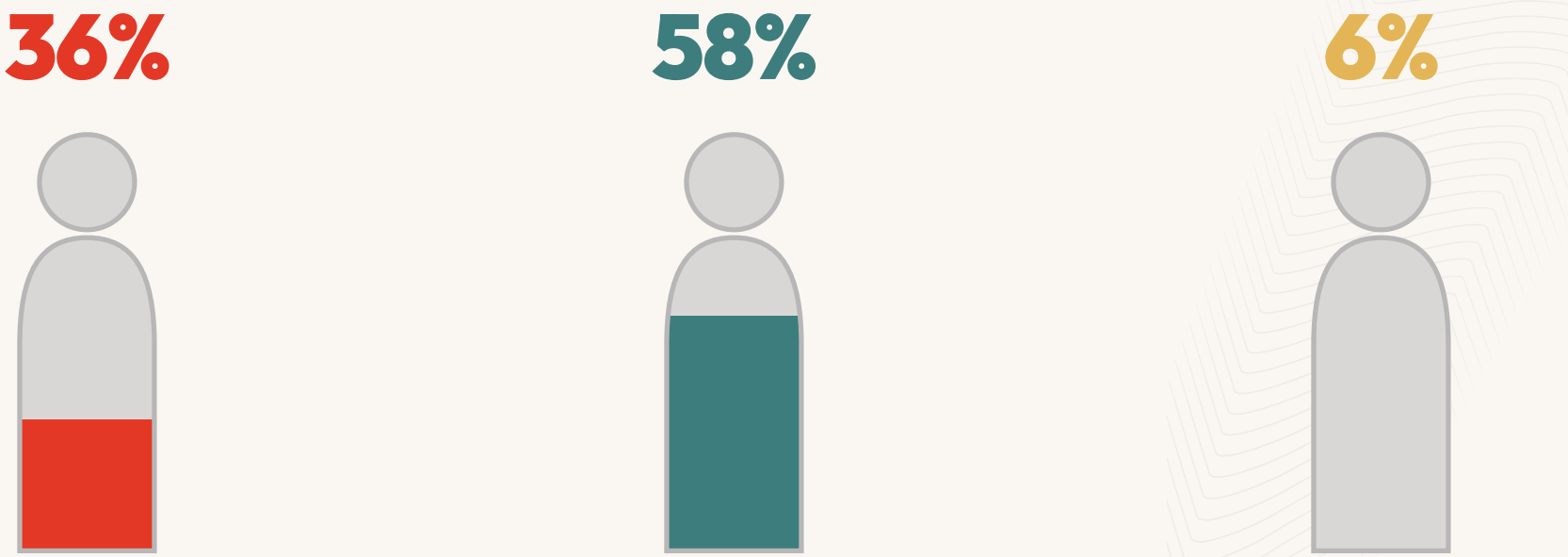
Heb je weleens een elektrisch apparaat vervangen, zonder dat het oude apparaat kapot was? Basis – allen, n = 1.026

Veranderde wensen en vernieuwing drijven voortijdige vervanging

Wat was de belangrijkste reden om het apparaat te vervangen? Basis – Vervangt weleens elektrische apparaten vóór ze kapot zijn, n = 591

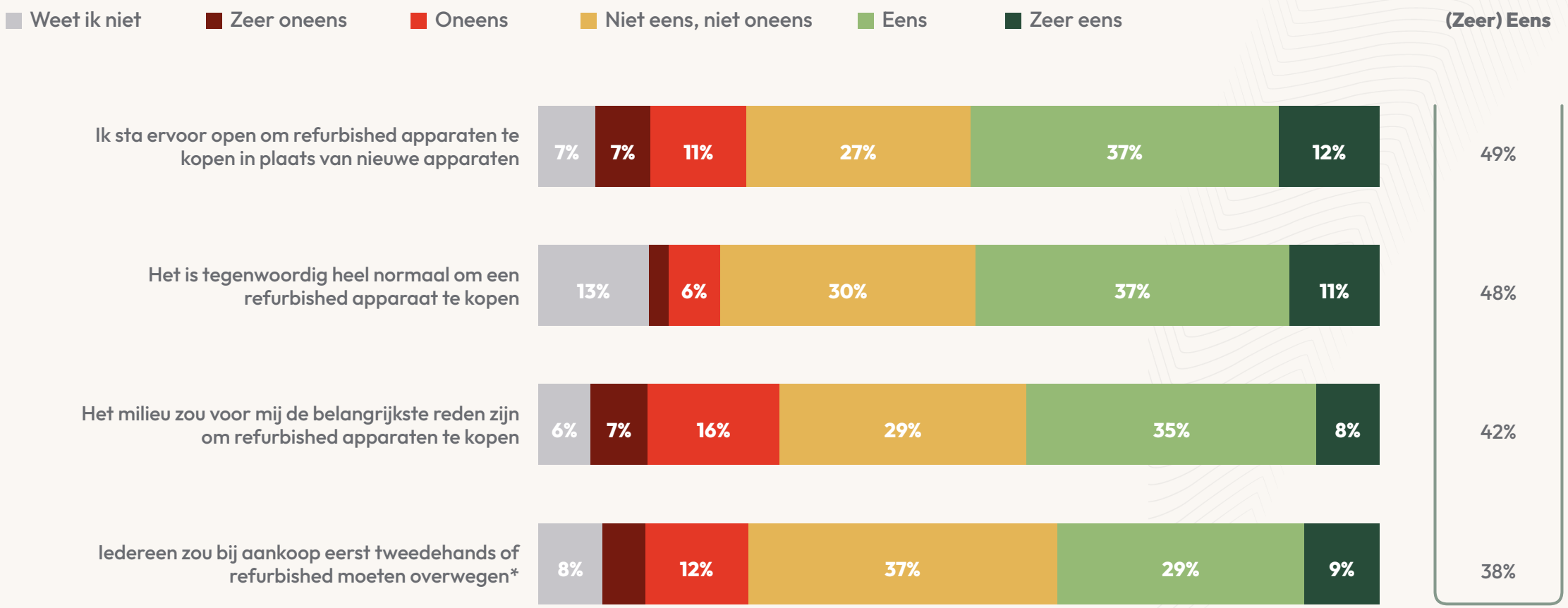
Ervaring met de aankoop van refurbished apparaten is nog geen gemeengoed

Heb je weleens een refurbished apparaat gekocht? Basis – allen, n = 1.026

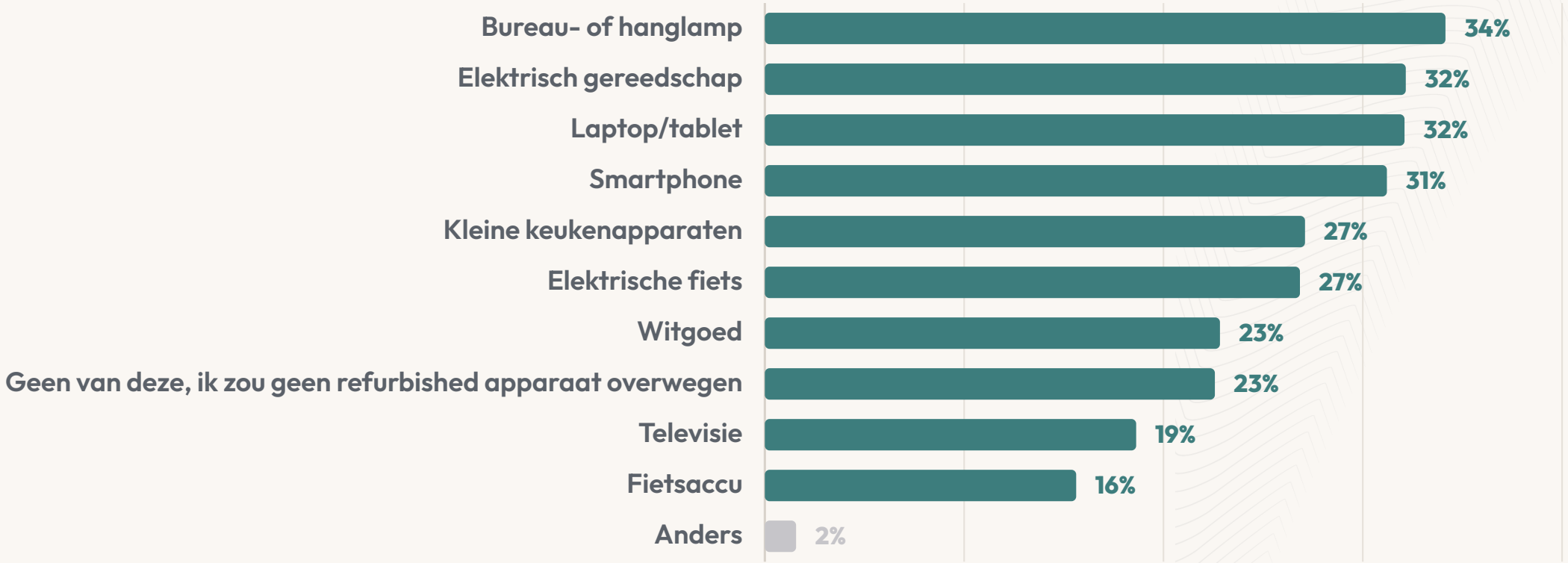
Refurbished is geaccepteerd, maar nog geen vanzelfsprekende eerste keuze

*OORSPRONKELIJK: EEN ELEKTRISCH APPARAAT DAT WORDT INGELEVERD VOOR RECYCLING, KAN NOG GESCHIKT ZIJN VOOR HERGEBRUIK OF REPARATIE.

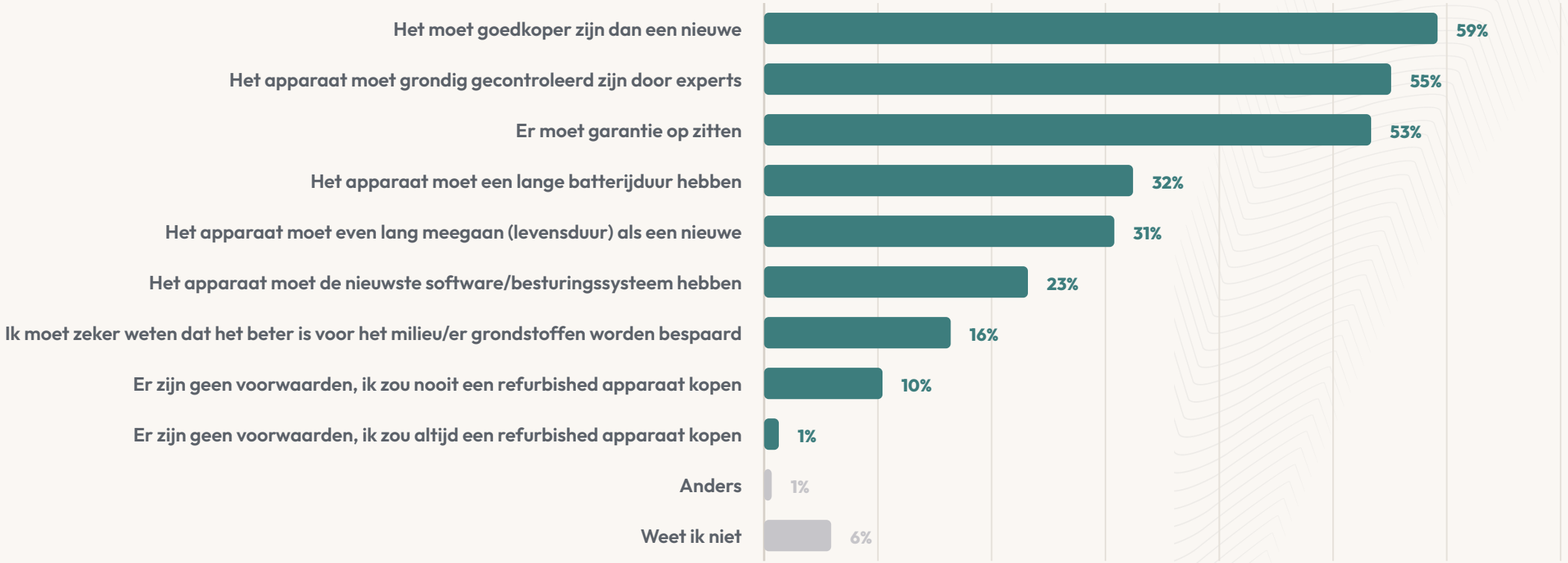
In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen? Basis – allen, n = 1.026

Refurbished wordt breed overwogen, maar geen productcategorie springt er duidelijk uit

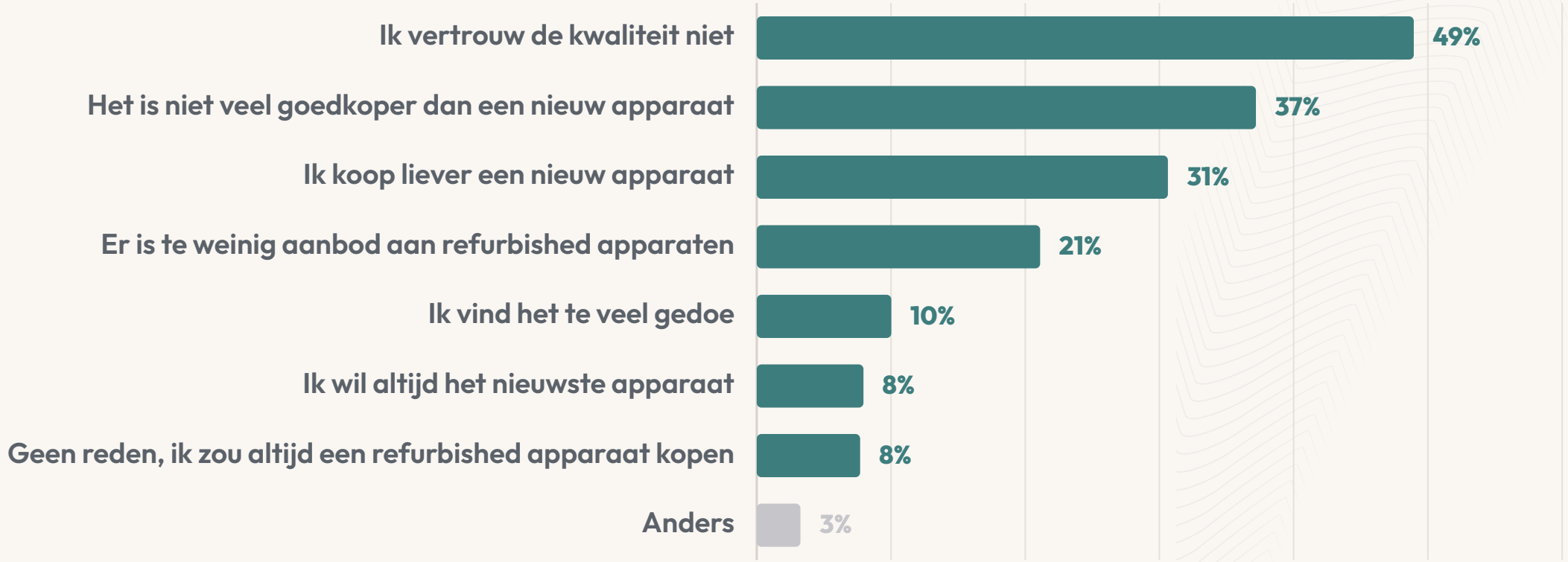
Voor welk van onderstaande apparaten zou je overwegen om een refurbished model te kopen in plaats van een nieuwe, als je dit apparaat wilt vervangen? Basis – allen, n = 1.026

Lagere prijs, deskundige controle en garantie moeten aankooprisico refurbished wegnemen

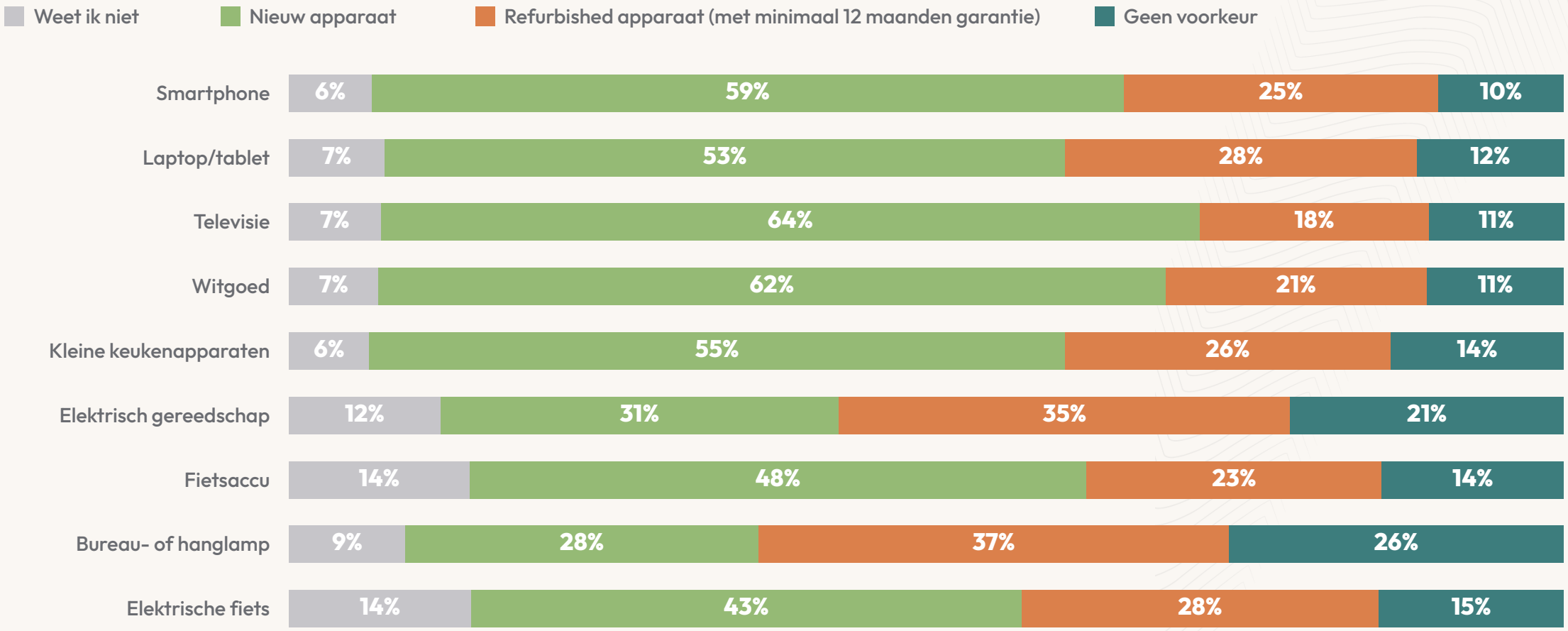
Wat zouden voor jou de belangrijkste voorwaarden zijn om een refurbished apparaat te kopen in plaats van een nieuwe? Basis – allen, n = 1.026

Kwaliteitstwijfel en beperkt prijsvoordeel vormen de grootste barrières voor aankoop refurbished

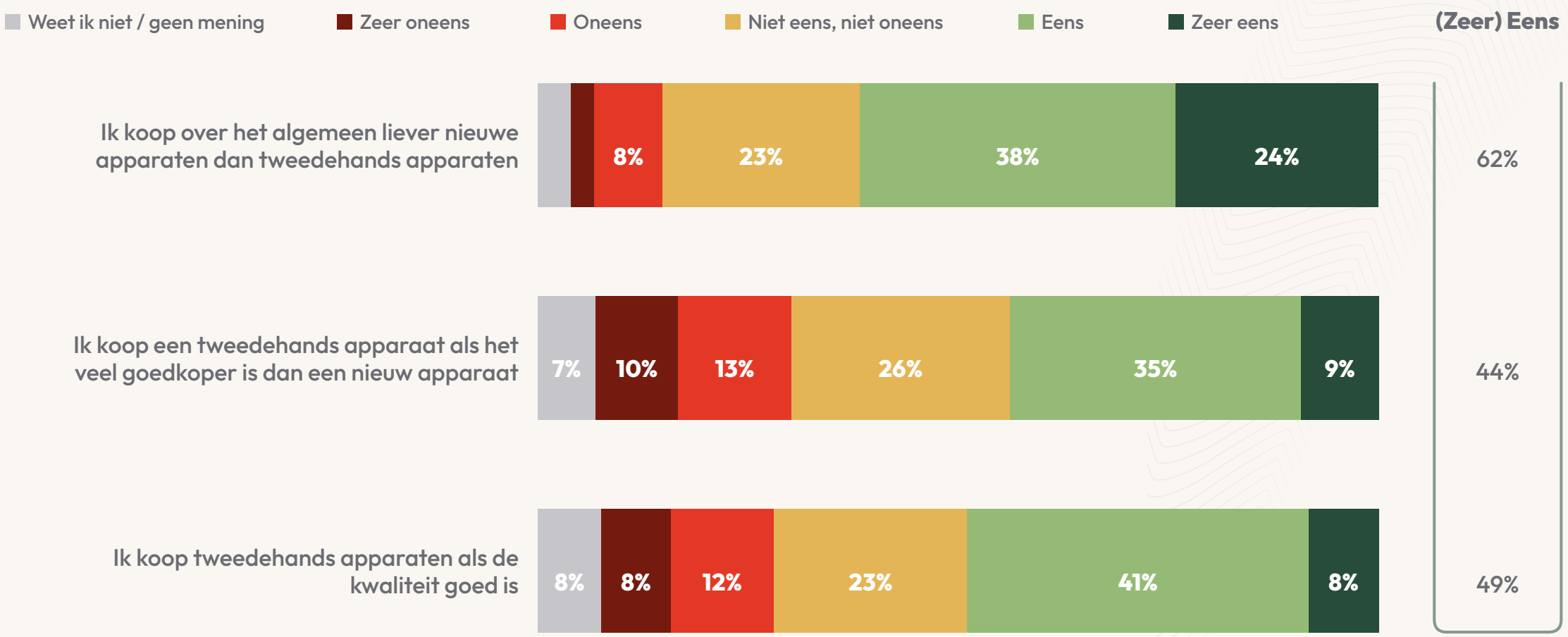
Wat zouden voor jou redenen zijn om geen refurbished apparaat te kopen, ook als er garantie op het refurbished apparaat zit? Basis – allen, n = 1.026

Alleen bij lampen en elektrisch gereedschap wint refurbished van nieuw

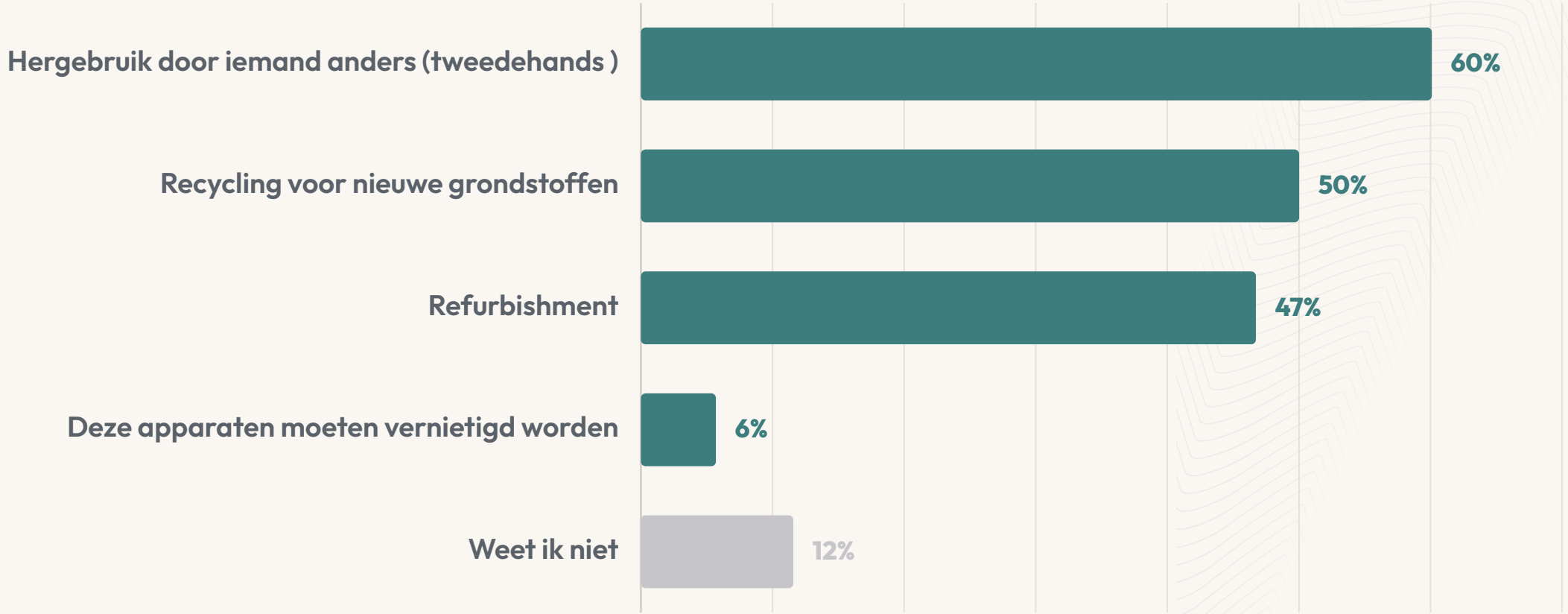
Stel, je gaat een van de volgende apparaten kopen. Zou je dan liever een nieuw apparaat kopen of liever een refurbished apparaat waar minimaal 12 maanden garantie op zit? Basis – allen, n = 1.026

Voorkeur blijft bij nieuw, ondanks voorwaardelijke openheid voor tweedehands

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen over tweedehands apparaten? Basis – allen, n = 1.026

Een tweede leven krijgt duidelijk meer steun dan vernietiging

Wat moet er volgens jou gebeuren met apparaten die nog werken, maar niet meer gebruikt worden? Basis – allen, n = 1.026

Ruim een derde kiest voor hergebruik van apparaten

- Weet ik niet · 12%
- Zo veel mogelijk apparaten recyclen voor nieuwe grondstoffen · 19%
- Zo veel mogelijk apparaten hergebruiken (bijvoorbeeld door refurbishment of door tweedehands door te verkopen) · 36%
- Beiden even belangrijk · 33%

Wat vind je belangrijker? Basis – allen, n = 1.026

De meeste mensen vinden langer gebruik van apparaten beter voor het milieu

- Weet ik niet · 16%
- Een nieuw energiezuinig apparaat kopen · 21%
- Een apparaat dat je al hebt zo lang mogelijk gebruiken · 37%
- Beiden even goed · 27%

Wat denk je dat beter is voor het milieu? Basis – allen, n = 1.026

meer zien
meer weten
meer betekenen

motivaction
insights and strategy

Motivaction International bv
Marnixkade 109F
1015ZL Amsterdam

Postbus 15262
1001MG Amsterdam

020 589 83 83

info@motivaction.nl
www.motivaction.nl